

Доскоро русенското село Нисово беше обикновено селце, с необикновена природа и място, където джиесемите нямат обхват. Едва ли репортер от столичен вестник би се сетил да напише за дивата красота на това място. От две седмици обаче Нисово се прочу, защото популярният в медиите и недолюбван от мнозина в археологическите среди проф. Николай Овчаров разпространи, че е открил тамплиерско гробище край селото.

Твърденията му за следи от рицарите у нас се основават върху вида на кръстовете върху каменните надгробни плочи, които са досущ като тези върху белите плащове на тамплиерите. Овчаров обеща разкопки и доказателства, че християнският военен орден, възникнал в следствие на Първия кръстоносен поход, има дълбоки корени у нас.

Овчаров доразви тази рицарска приказка, като отиде на гробището край с. Нисово заедно с актьора Андрей Баташов, масона Румен Ралчев (бивш телохранител на Тодор Живков), който е и шеф на българския Орден на тамплиерите, и още неколцина запаянковци. Там компанията се облече с бели плащове като рицари тамплиери и разигра постановка за пред поканените журналисти.

Церемонията изглежда тържествена, ако не е един озадачаващ факт – гробища с такива камъни и кръстове из русенско и в Северозападна България колкото искаш, Като че ли цялата околия е била населена с тамплиери. Специално за гробището в с. Нисово, местните археолози и музейни работници, които са го проучвали, казват, че е на българи, починали от чума.

Пътят от Русе до Нисово е около 30 километра. То е едно от малкото села, успяло да запази табелата си от жадните за скраб мургави предприемачи в района. В два часа на обяд във вторник улиците на селото са пусти. Трудно е да намериш някого да ти обясни къде са "гробищата на тамплиерите". Възрастен човек, който си оправя оградата в края на селото, не знае кой е проф. Овчаров и какви са тези рицари.

Фабрикуването на тамплиерската "история" в България

Публикувано от: Достойно естѣ
Неделя, 13 Ноември 2011г. 11:10ч.

“Гробища - натам, преди моста”, посочва той. Оказва се обаче, че човекът знае само къде се намира сегашното гробище на селото. В къщата наблизо се появява друг мъж, който обяснява: “Тук хора през седмицата няма. Най-младите местни жители са на по 70 години. Повечето къщи са вили на русенци”. “А, за конските гробища ли питаш, нагоре са, на една поляна”, сочи мъжът някъде над селото.

След вдигналия се шум в медиите, човек очаква да види място, което да разтърси представите му за историческо наследство. До каменните плочи се стига по чакълени път, като тревисти възвишения се опитват да ги скрият от любопитните. Голяма част от масивните плочи са счупени, а повечето гробове са разкопани. Кръстовете върху сочените за тамплиерски каменни плочи обаче впечатляват. Те наистина напомнят кръстовете на рицарите. Оказва се обаче, че почти същите могат да бъдат видени и на новото гробище върху плочи отпреди 20-ина години.

„Гробището край Нисово се нарича „Конско гробище“ и никой никога не го е наричал рицарско”, казва н. с. д-р Николай Ненов, директор на Регионален исторически музей - Русе и специалист по етнология. „Думата рицари в названията на местностите не съществува. Тя не е част от местния език, когато се дават имена на селища и гробища. Гробището при Нисово наистина е старо, според местните хора там е имало село, където пламнала чумна епидемия и това са техните гробове”, разказва Ненов.

Оказва се, че мястото, което проф. Николай Овчаров е „открил”, отдавна е изследвано. Археолозите от русенския музей са ядосани на изявленията на Овчаров. “Как може да се говори за тамплиери, като това място отдавна сме го проучвали”, възмущават се от музея. Овчаров, рицарят Ралчев и др., ако искат, могат да се смятат за тамплиери, шегуват се местните музейни работници.

Според Ненов, за да се определи чие е това гробище, първо трябва да се направи етнологическо изследване на района. Овчаров не е етнолог и не познава методологията да разчете посланията върху камъните.

Фабрикуването на тамплиерската "история" в България

Публикувано от: Достойно естѣ
Неделя, 13 Ноември 2011г. 11:10ч.

Жителите на с. Нисово са балканджии, които са се преселили по тези места през последните 150-200 години, разказва директорът, който дълги години е правил проучвания в района. Когато тези хора идват на новото място е нормално да не познават местността, в която се заселват. Те обаче си контактуват с хората от старото местно население в русенско - етнографската група харцой, които са православни българи. В близките села като Щръклево живеят такива. Етнографските им различия обаче са големи и до Първата световна война не се женят помежду си. С течение на времето обаче населението се слива.

Каменоделската традиция в русенско датира от Средновековието и това е доказано от археолозите, обяснява Ненов. Формата и украсите на надгробните плочи в района са едни и същи, естествено и паметниците на хората от селата с балканджийско население са в духа на тази традиция на каменоделската школа. Характерно за каменоделците от района е използването на белия варовик - т. нар. красенски или русенски варовик. Камъкът е мек, реже се лесно с трион и се оформя с длето.

Сред орнаментите му е т. нар. триъгълно-вдлъбнат елемент, който се забелязва и в кръста, подобен на тамплиерския. Той обаче се среща и в други части на Северна и Западна България. „Такива плочи съм виждал и в манастир в Скопие при гроба на Гоце Делчев”, уточни Ненов. Според него за региона е уникално не гробището край Нисово, а това край село Беляново, край р. Янтра. То предлага образци на надгробни плочи от 17-ти, 18-ти и 19-ти век, регистрирани още от археолога Карел Шкорпил, които са със същите изображения.

В случая паметниците от гробището в Нисово не са изключение от запазените селски гробища в русенско, твърди директорът на историческия музей. Сред украсите на надгробията има поредица от знаци, които показват социален статус и принадлежност на погребания. На задната страна на женски паметник има плитка, при мъжките често са изобразени рало или колан. Към края на 19 век започват да се появяват надписи върху самите плочи. В началото на века няма надписи, но хората са познавали кой къде е погребан, защото структурата на гробището повтаря тази на селото - съседите по дом са и съседите по гроб.

Според Ненов вписаните в окръжност кръстове се срещат в много райони на Русе, те се правят лесно с пергел, тъй като обработваният камък е мек.

“Ако дам категорично мнение - възможно ли е или не да е тамплиерско гробище това край Нисово, веднага биха ме упреждали, че не съм експерт по средновековна история. Но от гледна точка на нашите изследвания, мястото, на което са се спрели

Фабрикуването на тамплиерската "история" в България

Публикувано от: Достойно естѣ
Неделя, 13 Ноември 2011г. 11:10ч.

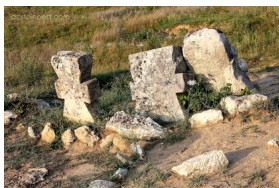

откривателите на рицарските гробове, е част от местната история от последните четири века”, обяснява Ненов. Той добавя, че надгробните камъни са свързани с традициите на каменоделската школа на русенско и е много трудно да се докаже тамплиерско присъствие.

Ако я няма медийната разгласа за тамплиерски гробове, направеното от Овчаров, спокойно може да мине като екскурзия сред природата, разгледали и снимали паметници, смее се директорът на русенския музей. За медийната си акция проф. Овчаров не се е обръщал с въпроси по темата към историческия музей в Русе.

Няма лошо да се говори за региона, добре е за туризма, но не трябва да се залага на несериозни предположения, допълва Ненов. Той предполага, че след шумът, който се е вдигнал, иманяри могат да унищожат старото гробище.

Източник: [Е-вестник](#)